

OŚWIADCZENIE NR 1/2025
RADY GMINY ŚWIĘTAJNO
z dnia 23 lipca 2025 r.

w sprawie nadmiernego rozwoju przemysłowych farm fotowoltaicznych na terenie gminy Świętajno

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2024 r. poz. 1234) oraz § 9 ust.2 pkt 2 Statutu Gminy Świętajno przyjętego Uchwałą Nr XLVI/230/18 Rady Gminy Świętajno z dnia 9 października 2018 roku (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2018r., poz.4913) stanowi się, co następuje:

§ 1. Rada Gminy Świętajno, dostrzegając rosnące zaniepokojenie mieszkańców związane z intensywną ekspansją wielkopowierzchniowych farm fotowoltaicznych, których skala może wpłynąć niekorzystnie na walory przyrodnicze, krajobrazowe i rolnicze gminy, przyjmuje następujące stanowisko:

- 1) konieczności zaostrzenia krajowych i lokalnych regulacji dotyczących lokalizacji inwestycji fotowoltaicznych, w tym określenia minimalnych odległości od zabudowań mieszkalnych, terenów chronionych i dróg publicznych;
- 2) przeprowadzenia całościowej oceny dotychczas zainstalowanych oraz planowanych mocy farm PV, z uwzględnieniem możliwości przyłączeniowych do sieci przesyłowej i wpływu skumulowanych oddziaływań na środowisko;
- 3) włączenia społeczności lokalnych w proces konsultacji i ustalania standardów bezpieczeństwa oraz warunków przestrzennych dla inwestycji fotowoltaicznych;
- 4) wprowadzenia czasowego moratorium na nowe przedsięwzięcia farm PV do momentu wyznaczenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszarów o niskim ryzyku oddziaływania na środowisko.

§ 2. Rada Gminy Świętajno wnioskuje o:

- 1) podjęcie działań na rzecz ochrony gruntów rolnych o wysokiej jakości oraz cennych obszarów krajobrazowych, wstrzymanie zmian przeznaczenia dużych połaci ziemi rolnej na instalacje fotowoltaiczne;
- 2) opracowanie przez właściwe organy rządowe i samorządowe analiz sumarycznych mocy istniejących i zgłoszonych instalacji PV w kraju oraz raportu dotyczącego możliwości ich bilansowania w krajowym systemie elektroenergetycznym;
- 3) ustanowienie jasnych i przejrzystych kryteriów lokalizacyjnych wszystkich instalacji przemysłowych OZE, gwarantujących ochronę zdrowia mieszkańców, walorów turystycznych oraz równowagę rozwoju energetyki odnawialnej z zachowaniem funkcji krajobrazowych i rolniczych gminy.

§ 3. Przewodniczący Rady Gminy Świętajno przekaze treść niniejszego stanowiska Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Klimatu i Środowiska oraz Marszałkowi Województwa.

§ 4. Niniejsze stanowisko wchodzi w życie z dniem jego podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Maciej Andrzej Nowik

UZASADNIENIE

Dynamiczny rozwój elektromobilności oraz odnawialnych źródeł energii jest niezbędny dla ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i wzmocnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju. Jednak szybki wzrost powierzchni farm fotowoltaicznych na obszarze gminy Świątajno budzi uzasadnione obawy o zachowanie unikalnych walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz o zagrożenie dla gruntów ornych, niezbędnych dla lokalnego rolnictwa i bezpieczeństwa żywnościowego.

Brak wystarczających przepisów określających dopuszczalne odległości między instalacjami PV a zabudową mieszkalną, a także niedostateczna koordynacja planów miejscowych z krajowymi strategiami energetycznymi, prowadzą do niekontrolowanej ekspansji farm na terenach o istotnej wartości ekologicznej i społecznej. Konieczna jest zatem kompleksowa ocena istniejących i planowanych inwestycji, uwzględniająca możliwości przyłączeniowe do sieci przesyłowej, wpływ na płaszczyznę środowiskową i społeczną oraz skutki skumulowane.

Przyjęcie zaproponowanych rozwiązań pozwoli na zachowanie balansu między potrzebą rozwoju odnawialnych źródeł energii a ochroną interesów mieszkańców, krajobrazu i rolnictwa gminy Świątajno. Włączenie społeczności lokalnej w proces decyzyjny i wyznaczenie obszarów niskiego ryzyka środowiskowego dla inwestycji PV w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapewni transparentność oraz akceptację społeczną realizowanych przedsięwzięć energetycznych.

Przewodniczący Rady Gminy

Maciej Andrzej Nowik